

Indholdsfortegnelse

Værd at vide om forholdet mellem menighedsråd og provstiudvalg	3
Provstiudvalget	3
Formål	3
Provstiudvalget og menighedsrådets økonomi	3
Menighedsrådets budgetlægning	3
Løbende tilsyn af menighedsrådenes økonomi	4
Aflæggelse og revision af menighedsrådenes regnskab	4
Forvaltning af 5 % midler i provstiet	4
Låntagning	5
Omdisponeringer	5
Klageadgang	5
Salg af menighedsrådets faste ejendom	5
Øvrige forhold af økonomisk karakter	5
Kirkegård	6
Godkendelse af kirkegårdsvedtægten	6
Fastsættelse af kirkegårdstakster	6
Klageadgang	6
Indretning af kirkegårde	6
Kirke	6
Godkendelse af vedtægter kirke	6
Fastsættelse af regulativ for valgmenighedsbrug af kirken	6
Omfangsdræn	7
Tilsyn med Kirke og kirkegård	7
Klageadgang	7
Honorarer til enkeltposter	7
Tjenestebolig	8
Godkendelse af aftale om refusion til præst for forholdsmæssigt forbrug af el og gas i tjenstlige lokaler	8
Køb, ombygning og salg af tjenestebolig	8
Klageadgang	8
Provstiudvalget som ansættelsesmyndighed	8
Flytning af kompetencer fra Provstiudvalg til budgetsamråd	8
Flytning af kompetencer fra menighedsråd til provstiudvalget	9
Personalenormering	9
Samarbejder	9
Med provstiet som ramme	9
Provstiudvalgets møder/virksomhed	10
Inhabilitet	10
Formanden	10
Møderne er offentlige	10

Provstens rolle i provstiudvalget	10
Provstiudvalget – dispensation	11
Regler (links)	11
Ordliste	12

Værd at vide om forholdet mellem menighedsråd og provstiudvalg

Provstiudvalget

Provstiudvalget har ansvar for at koordinere den lokale folkekirkelige økonomi. Provstiudvalget fastsætter således rammerne for de lokale kirkelige kassers budgetter samt det beløb, der skal udskrives i kirkeskat til de lokale kasser. Provstiudvalget er i øvrigt på en række økonomiske, administrative og bygningsmæssige områder godkendende instans i forhold til menighedsrådenes beslutninger. Provstiudvalgets kompetence i forhold til økonomien kan overdrages til et besluttende budgetsamråd.

Provstiudvalget er ligesom menighedsrådene et kollegialt valgt organ, der ikke er underordnede i forhold til andre myndigheder – heller ikke i forhold til stiftet eller Kirkeministeriet. Kirkeministeriet og stiftet har kun tilsyns- og kontrolbeføjelser i forhold til provstiudvalg for så vidt det er hjemlet i lovgivningen. Tilsvarende gælder for menighedsråd, og det betyder, at også provstiudvalgene alene har beføjelser i forhold til menighedsrådene, hvis det er hjemlet i lovgivningen.

Formål

Provstiudvalget har flere roller/funktioner i forhold til menighedsrådene og formålet med dette notat er, at beskrive de enkelte roller/funktioner med henblik på at skabe klarhed over menighedsrådenes og provstiudvalgenes kompetencer i forhold til at understøtte et godt samarbejde mellem provstiudvalgene og menighedsrådene. Der er med andre ord tale om en beskrivelse af de gældende regler for samspillet mellem menighedsråd og provstiudvalg blandt andet med udgangspunkt i spørgsmål, som vi modtager i vores rådgivning.

Provstiudvalget og menighedsrådets økonomi

Provstiudvalget har en række ansvarsområder og beføjelser i forhold til menighedsrådenes økonomi, både når det gælder budget og regnskab. Disse gennemgås nedenfor.

Menighedsrådets budgetlægning

Provstiudvalget har ansvaret for at budgetprocessen i provstiet gennemføres i henhold til reglerne og de af Kirkeministeriet angivne frister. Det betyder f.eks., at provstiudvalget skal:

- udmelde foreløbige driftsrammer til menighedsrådene inden en given frist så menighedsrådene kan udarbejde et budgetbidrag
- indkalde repræsentanter til et eller flere budgetsamråd
- fremsende dagsorden til menighedsrådene i god tid inden budgetsamrådet
- Sikre, at budgetsamrådet afvikles i henhold til reglerne, og at følgende punkter fremgår af dagsordenen:
  - Provstiudvalgets redegørelse for den overordnede økonomiske situation i provstiet, herunder forventninger til udskrivningsgrundlag, kirkeskatteprocent mv.
  - Budgetsamrådets drøftelse af målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv
  - Provstiudvalgets præsentation af budgetbidragene og yderligere ønsker til drift og anlæg som grundlag for budgetsamrådets drøftelse af prioriteringer mellem sognene indenfor provstiet
  - Provstiudvalgets præsentation af budgetbidraget for provstiudvalgskassen og fremlægge og redegøre for provstiudvalgskassens senest afsluttede årsregnskab
  - At behandle forslag om samarbejde indenfor provstiet i henhold til reglerne

Provstiudvalget vil herefter på baggrund af input fra budgetrådsmøderne træffe endelig beslutning om provstiets samlede økonomi, og herefter:

- udmelde de endelige driftsrammebevillinger og anlægsbevillinger til menighedsrådene. Denne udmelding er endelig.
- fastsætte en evt. reserve på op til 5 % af ligningsbeløbet til uforudsete udgifter i menighedsrådene i provstiet
- fastsætte den endelige driftsramme og evt. anlægsbevillinger for provstiudvalgskassen

Menighedsrådene skal på baggrund af provstiudvalgets udmelding herefter udarbejde det endelige budget, der afleveres til provstiudvalget inden 15. november.

Provstiudvalget gennemgår de endelige budgetter og foretager legalitetskontrol af budgetterne. Legalitetskontrollen indebærer f.eks. en kontrol af, at de budgetterede driftsrammebevillinger og anlægsbevillinger er i overensstemmelse med de udmeldte rammer og bevillinger. Provstiudvalget kan i den forbindelse træffe beslutning om ændring af en budgetpost begrundet i legalitetshensyn. Denne beslutning skal begrundes. Det kan f.eks. være at et menighedsråd har budgetteret ikke-godkendte eller bevilgede anlægsprojekter.

Løbende tilsyn af menighedsrådenes økonomi

Provstiudvalget udøver i løbet af året forvaltningstilsyn overfor kirkekasserne. Det sker bl.a. ved at menighedsrådene hvert kvartal indsender kvartalsrapporter til provstiudvalget.

Såfremt provstiudvalget i forbindelse med gennemgangen af kvartalsrapporten eller behandling af sager i øvrigt vurderer, at menighedsrådets dispositioner ikke er i overensstemmelse med budgettet, lovgivningen og de faktiske forhold, har provstiudvalget pligt til at reagere overfor menighedsrådet.

Aflæggelse og revision af menighedsrådenes regnskab

Menighedsrådet aflægger overfor provstiudvalget årsregnskab inden 1. april. Årsregnskabet, der på dette tidspunkt endnu ikke er revideret, godkendes på et menighedsrådsmøde hvorefter det afleveres til provstiudvalget.

Provstiudvalget afventer herefter revisionen fra provstirevisor der normalt gennemføres i perioden april-september. Dette ud fra at provstiudvalget ifølge reglerne ikke har selvstændige revisionsbeføjelser, og derfor alene kan tage stilling til revisors bemærkninger til det aflagte regnskab.

Der kan af provstiudvalget iværksættes særlige revisionsarbejder hos en kirkekasse, hvis det på baggrund af revisionen eller et beholdningseftersyn findes påkrævet. Det kan f.eks. være forhold omkring menighedsrådenes dispositioner afdækket i forbindelse med revisors forvaltningsrevision. Udgiften kan finansieres af provstiudvalgskassen.

Provstiudvalget skal endvidere godkende hvis revisor skal udføre anden assistance end revision for et menighedsråd.

Forvaltning af 5 % midler i provstiet

Provstiudvalget har som en del af budgetprocessen adgang til at afsætte midler til en reserve på op til 5 % af ligningsbeløbet. Disse såkaldte 5 % midler forvaltes af provstiudvalget og kan anvendes efter ansøgning fra menighedsrådene til at yde tillægsbevillinger til menighedsrådene til uforudsete udgifter. Det kan f.eks. være akutte vedligeholdelsesopgaver eller uforudsete udgifter i forbindelse med personalet, sygdom eller barsel.

Provstiudvalget kan desuden af 5 % midlerne yde menighedsrådene et kortvarigt likviditetslån med løbetid på maksimalt 12 måneder. Provstiudvalget fastsætter betingelserne for lånet, herunder om der skal opkræves renter for lånet.

Låntagning

Menighedsrådene har ikke hjemmel til at oprette en kassekredit til kirkekassen. Behov for yderligere likviditet kan derfor ske på følgende måde, og med provstiudvalgets godkendelse:

- Brug af opsparede midler, der er øremærket til andre anlægsformål
- Forskud på næste års ligning (kræver ligeledes kommunalbestyrelsens tilslutning)
- Tillægsbevilling til drift eller anlæg, jf. forrige afsnit om 5% midler
- Kortfristet likviditetslån jf. forrige afsnit 5% midler
- Udbetaling fra kirkens kapitaler fra stiftet (tidl. Salgssummer mv.) til anlægsformål
- Optagelse af stiftslån til anlægsformål
- Optagelse af kreditforeningslån til anlægsformål.

Omdisponeringer

Menighedsrådet kan ved en beslutning i menighedsrådet omdisponere inden for driftsrammen. Det betyder konkret, at det budget menighedsrådet har godkendt, ikke er bindende. Det kan f.eks. være uforudsete situationer eller blot ønsket om at prioritere på en anden måde end da budgettet i sin tid blev udarbejdet.

Til gengæld kræver enhver overførsel fra en anlægsbevilling til driftsramme provstiudvalgets godkendelse. Omdisponering mellem de enkelte bevillinger til anlægsudgifter eller overførsel af midler fra driftsrammen til anlægsudgifter kræver ligeledes provstiudvalgets godkendelse.

Klageadgang

Provstiudvalgets afgørelse om størrelsen af rammebevillingen til driftsudgifter og bevilling til anlægsudgifter er endelig og kan altså ikke påklages til andre myndigheder.

Salg af menighedsrådets faste ejendom

Salg af fast ejendom kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af provstiudvalget eller stiftsøvrigheden i overensstemmelse med de regler, der er fastsat herom. Det er således menighedsrådet der har initiativretten til i forhold til et evt. salg.

Det er en betingelse for menighedsrådets salg, at provstiudvalget godkender:

- 1) Den skriftlige aftale, som fastsætter de retningslinjer, der skal gælde for salget (formidlingsaftalen), herunder det fastsatte estimat for købsprisen (salgsprovenu).
- 2) Den endelige aftale mellem menighedsrådet og køberen om salg af fast ejendom (købsaftalen).

Udgangspunktet er, at et provenu for salg af ejendom indbetales til stiftet som en del af menighedsrådets kapitaler. Provstiudvalget kan dog tillade, at et provenu efter ansøgning fra menighedsrådet i stedet anvendes til at finansiere særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller anvendes som afdrag på kirkens lån.

Øvrige forhold af økonomisk karakter

Provstiudvalget skal godkende leasing- og lejekontrakter inden de indgås af menighedsrådene. Baggrunden herfor er, at sådanne aftaler normalt løber i en årrække og derfor vil belaste fremtidige budgetter og dermed forpligte fremtidige menighedsråd til aftalerne.

Tilsvarende skal forpagtningskontrakter godkendes af provstiudvalget.

Kirkegård

Godkendelse af kirkegårdsvedtægten

Ved enhver kirkegård skal der være en vedtægt for orden på kirkegården og dens benyttelse. Vedtægten skal blandt andet indeholde bestemmelser om gravstedernes størrelse og om fredningstidens længde samt takstbestemmelser vedrørende erhvervelse, fornyelse og vedligeholdelse af gravsteder.

Kirkegårdsvedtægten skal godkendes af provstiudvalget.

Fastsættelse af kirkegårdstakster

I forhold til kirkegårdstaksterne, som nævnt ovenfor, gælder, at provstiudvalget har ansvaret for, at der foretages en beregning af omkostningerne forbundet med erhvervelse, fornyelse og forlængelse af gravsteder, gravning samt pleje og vedligeholdelse af gravsteder på kirkegården.

Det er som udgangspunkt menighedsrådet der for egen/egne kirkegårde foretager kostprisberegninger som grundlag for fastsættelse af taksterne, men det er provstiudvalget der har ansvaret for at beregningerne rent faktisk foretages. Der er provstier hvor menighedsrådene understøttes i beregningerne.

Provstiudvalget fastsætter på baggrund af kostprisberegningerne taksterne i provstiet for de ovenfor nævnte ydelser. Provstiudvalget har ansvaret for at sikre ensartede takster i ligningsområdet, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Provstiudvalget skal endvidere påse, at taksterne er ajourførte i GIAS-systemet.

Provstiets rolle i forbindelse med GIAS-systemet er:

- 1) at sikre vedligeholdelse af ydelser og priser i GIAS for den enkelte kirkegård i samarbejde med disse og i overensstemmelse med beslutninger i provstiudvalget omkring disse.
- 2) at vedligeholde enkelte stamoplysninger på kirkegårdene i samarbejde med disse.

Samme regler gælder også i forbindelse med fastsættelse af krematoriets takster.

Klageadgang

Provstiudvalgets afgørelse om fastsættelse af kirkegårds- og krematorietakster kan indbringes for biskoppen.

Indretning af kirkegårde

Ændring og regulering af kirkegårdens indretning skal godkendes af provstiudvalget og det samme gælder for forslag om dræning. Provstiudvalget skal give tilladelse til at fælde træer på kirkegården. I alle tilfælde skal provstiudvalget indhente en udtalelse fra kirkegårdskonsulenten om såvel de landskabsarkitektoniske som tekniske forhold i forbindelse med ændringen.

Kirke

Godkendelse af vedtægter kirke

Betaling for brug af kirken ved særskilte kirkelige handlinger, kirkelige møder m.v. fastsættes i en vedtægt, der udfærdiges af menighedsrådet og godkendes af provstiudvalget.

Fastsættelse af regulativs for valgmenighedsbrug af kirken

Hvis en valgmenighed får adgang til at benytte en kirke efter reglerne i lov om valgmenigheder fastsætter biskoppen efter at have givet menighedsrådet mulighed for at udtale sig et regulativ for valgmenighedens benyttelse af kirken. Efterfølgende indgår provstiudvalget efter forhandling med menighedsrådet og valgmenighedens bestyrelse aftale om betalingen for merudgiften til kirkens opvarmning, belysning, rengøring m.m., som valgmenighedens brug af kirken medfører.

Menighedsrådet kan stille kirken til rådighed for følgende brug forudsat biskoppen har givet sin tilladelse hertil:

- Ikke kirkelige formål, dog betinget af, formålet ikke strider mod kirkerummets karakter. Det kan f.eks. være i forbindelse med filmproduktion, foredrag og koncerter, lokale arrangementer eller kunst-events hvor kirken indgår som et centralt element.
- for medlemmer af kristne trossamfund uden for folkekirken til gudstjeneste og tillige til begravelse, såfremt begravelseskapel ikke findes.
- for medlemmer af kristne trossamfund til ægtevielse samt kirkelig velsignelse af borgerligt indgået ægteskab ved en præst fra det pågældende trossamfund.

Det er i disse situationer provstiuvalget som efter forhandling med menighedsrådet fastsætter betalingen for brugen af kirken. Det kan f.eks. være i forbindelse med vielser på bestemte tidspunkter eller hvis det er medlemmer af folkekirkens, der ikke har en tilknytning til sognet.

Omfangsdræn

Omfangsdræn omkring kirken skal godkendes af provstiuvalget. Er der tale om en over 100 år gammel kirke skal omfangsdræn godkendes af stiftsøvrigheden. Inden provstiuvalget træffer afgørelse, skal der indhentes en udtalelse fra bygningskonsulenten.

Tilsyn med Kirke og kirkegård

Menighedsrådet har det daglige tilsyn med kirken og kirkegården og skal sammen med den bygningskyn-dige inden 1. oktober foretage syn over kirken og kirkegården. Resultatet af synsforretningen indføres i kir-kens protokol, som sendes til provstiuvalget, der træffer afgørelse om, hvad der skal ske som konsekvens af synet.

Hvert 4. år er det provsten der forestår synet (provstesyn). Resultatet af synet skrives ind i såvel provstiets fælles synsprotokol som i kirkens protokol. Det er provsten, der sørger for at formidle resultatet af synsfor-retningen til provstiuvalget, der også her afgør, hvad der videre skal foretages.

I forbindelse med tildeling af anlægsbevillinger fastsætter provstiuvalget samtidig en frist for de pågæl-dende arbejders gennemførelse.

Klageadgang

Hvis menighedsrådet er uenigt i provstiuvalgets afgørelse, om hvad der skal foretages som konsekvens af synsforretningen har menighedsrådet inden for en måned og helt indtil udløbet af den af provstiuvalget fastsatte frist for manglernes afhjælpning mulighed for at indbringe sagen for biskoppen.

Endelig gælder det også, at spørgsmålet om, hvorvidt der i henhold til synsforretningen er pålagt kirken no-get, som ikke lovligt kan pålægges kan indbringes for domstolene. Sagsanlægget skal da ske inden to måne-der efter, at menighedsrådet har modtaget meddelelse om afgørelsen.

Honorarer til enkeltposter

Provstiuvalget godkender størrelser på honorarer til hhv. formand, kasserer, kirkeværge og kontaktperson. Der er alene tale om godkendelse af honorarets størrelse, ikke om hvorvidt der skal ydes et honorar. Provstiuvalget kan således ikke diktere honorarets størrelse men alene forholde sig til menighedsrådets indstilling. Flere provstiuvalg har udarbejdet honorarvejledninger med en øvre grænse på satser for hono-rarer som ikke kræver særskilt godkendelse.

Menighedsrådet tager hvert år stilling til honorarerne størrelse for det kommende år i forbindelse med budgetlægningen, og beslutningen om at tildele honorar træffes på et menighedsrådsmøde efter den årlige konstituering.

Tjenestebolig

I cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster fremgår det, at provstiudvalget har en række funktioner i forhold til tjenesteboliger.

Godkendelse af aftale om refusion til præst for forholdsmæssigt forbrug af el og gas i tjenstlige lokaler

Præsten betaler efter cirkulæret for forbrug af el og gas. I de tilfælde hvor boligen indeholder tjenstlige lokaler, og der ikke er opsat separat el-/gasmåler indgår menighedsrådet en aftale med præsten om refusion af den forholdsmæssige del af forbruget, der vedrører de tjenstlige lokaler. Aftalen skal godkendes af provstiudvalget.

Køb, ombygning og salg af tjenestebolig

Provstiudvalget skal godkende menighedsrådets beslutning om køb af byggegrund til opførelse af tjenestebolig, om køb af eksisterende ejendom til tjenestebolig samt om salg, leje, nedrivning eller forslag - herunder ændringsforslag - til ombygning af tjenesteboliger. Provstiudvalget skal hvis der er tale om væsentlige ændringer af boligen underrette stiftsøvrigheden herom.

Vær opmærksom på, at hvis bygningen er fredet ligger kompetencen til at godkende beslutningen og salgsaftalen ikke hos provstiudvalget, men hos stiftsøvrigheden.

Se afsnittet om Salg af menighedsrådets faste ejendom ovenfor.

Klageadgang

Der kan klages til stiftsøvrigheden over provstiudvalgets afgørelser efter cirkulæret om tjenestebolig for folkekirkens præster af såvel menighedsrådet som af præsten. Der er en klagefrist på 4 uger. Klagen sendes til provstiudvalget, som sender den videre til stiftsøvrigheden.

Provstiudvalget som ansættelsesmyndighed

Provstiudvalget kan ansætte en provstisekretær og er ansættelsesmyndighed/arbejdsgiver for denne. Provstisekretæren ansættes i henhold til organisationsaftale for kontorfunktionærer, laboranter og It-medarbejdere (HK). Provsten er som forretningsfører for provstiudvalget leder for provstisekretæren. Provstiudvalget har ikke hjemmel til at ansætte andre personalekategorier med mindre, der gives dispensation hertil fx i forbindelse med et samarbejde

Der er eksempler på, at provstiudvalget er ansættelsesmyndighed for andre end provstisekretæren. Det drejer sig om de situationer, hvor menighedsrådene i forbindelse med etablering af samarbejder vælger at provstiudvalget skal være ansættelsesmyndighed og dermed arbejdsgiver for de(n) pågældende ansatte. Konstruktionen med provstiudvalget som ansættelsesmyndighed kræver en dispensation fra Kirkeministeriets.

Flytning af kompetencer fra Provstiudvalg til budgetsamråd

Menighedsrådene kan på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd beslutte at flytte kompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet. Beslutningen, der træffes med mindst 2/3 flertal af de vægtede menighedsrådsmedlemmer, er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode. Provstiudvalgets og budgetsamrådets kompetencer fastlægges i en vedtægt. Budgetsamrådet kan overtage provstiudvalgets kompetence til at

- 1) Fastsætte de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv

- 2) Fastsætte rammebevilling for kirkekassens driftsudgifter og bevilling for kirkekassens anlægsudgifter herunder også for præsteembedets faste ejendomme, hvor der er flere menighedsråd.
- 3) Fastsætte ligningsbeløb til kommunens kirkekasser, herunder også en reserve på op til 5 % af ligningsbeløbet, til uforudsete udgifter

En sådan beslutning indebærer, at menighedsrådene selv får kompetence til at træffe beslutning om budgetprocessen, helt eller delvis, afhængig af hvor meget kompetence der overdrages fra provstiudvalget.

Ordningen forpligter alle menighedsråd i provstiet til at forholde sig til hele provstiets økonomi, herunder de enkelte kirkekasser budgetønsker. Samtidig vil provstiudvalget fungere som et sekretariat for det beslutende budgetsamråd, bl.a. ved at udarbejde forslag.

Flytning af kompetencer fra menighedsråd til provstiudvalget

Personalenormering

Menighedsrådene kan på budgetsamrådet beslutte at flytte personalenormeringen fra menighedsrådene til provstiudvalget, således at normeringen indgår som en del af budgetprocessen. Beslutningen træffes på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd med et kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsmedlemmer og er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode.

Det er alene personalenormeringen, der flyttes og altså ikke arbejdsgiversansvaret, som fortsat ligger hos det enkelte menighedsråd.

Budgetsamrådet bør fastlægge retningslinjer for personalenormeringen i provstiet med henblik på at sikre, at forskelle mellem sognenes vilkår er sagligt begrundet. For at sikre den nødvendige åbenhed om personalenormeringen og dermed provstiudvalgets muligheder for at prioritere driftsbevillingerne foreslås det, at menighedsrådene i alle tilfælde skal aflevere en oversigt over ansat personale og dets normering sammen med budgetforslaget.

Samarbejder

Mulighederne for samarbejde indenfor provstiet tager udgangspunkt i, at alt hvad et menighedsråd kan gøre alene, kan menighedsråd også beslutte at samarbejde om. I forbindelse med etableringen af samarbejder skal der udarbejdes en vedtægt, der nærmere fastsætter rammerne for samarbejdet og som det enkelte menighedsråd skal godkende. Samarbejdet kan finansieres enten af de deltagende menighedsråd eller med provstiet som ramme.

Med provstiet som ramme

Et samarbejde mellem menighedsråd med provstiet som ramme kan beslattes på et budgetsamrådsmøde med et kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsmedlemmer. At samarbejdet sker med provstiet som ramme betyder, at finansieringen sker via provstiudvalgskassen og at beløbet til samarbejdet tages ud forlods inden fastlæggelse af rammebevilling for de enkelte menighedsråd. Beløbet som er afsat til samarbejdet, indgår som en del af provstiudvalgets samlede budget og regnskab. Der skal i den forbindelse udarbejdes særskilte budgetter for samarbejdet, og i forbindelse med regnskabsaflægning skal der udarbejdes et særskilt biregnskab der vedlægges regnskabet for bilag. Et evt. ikke-forbrugt beløb videreføres til det efterfølgende regnskabsår.

Menighedsråd, der ikke ønsker at deltage i samarbejdet, er ikke forpligtet hertil heri, og derfor heller ikke til at stille præster, kirkefunktionærer eller lokaler til rådighed for samarbejdet.

Et samarbejde med provstiet som ramme ophører, hvis der på et efterfølgende budgetsamråd ikke er et kvalificeret flertal for at fortsætte samarbejdet. Det betyder med andre ord, at samarbejdet fortsætter indtil, der træffes beslutning om noget andet efter reglerne herom

Beslutninger om samarbejder med provstiet som ramme er en del af budgetlægningen og træffes derfor på budgetsamråd.

Provstiudvalgets møder/virksomhed

Inhabilitet

Et provstiudvalgsmedlem er udelukket fra at deltage i udvalgets forhandling og afstemning i konkrete enkeltsager, der vedrører et sogn, i hvilket den pågældende er medlem af menighedsrådet. Medlemmet har dog ret til at udtale sig i sådanne sager.

Provstiudvalget træffer beslutning om, hvorvidt et medlem i øvrigt har en sådan interesse i en sag, at medlemmet er afskåret fra at deltage i udvalgets forhandling og afstemning om sagen. Det pågældende medlem er ikke udelukket fra at deltage i forhandling og afstemning om sin habilitet.

Et medlem, der er erklæret inhabilt, skal forlade mødelokalet under forhandling og afstemning i den pågældende sag.

Et medlem skal underrette udvalget, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om medlemmets habilitet.

Reglerne om inhabilitet gælder også såvel de læge medlemmer som for provst og præst.

Formanden

Formanden vælges ved hemmelig afstemning af og blandt provstiudvalgets medlemmer. Hvis formanden er valgt medlem, kan provstiudvalget beslutte, at formanden skal have honorar.

Formanden leder provstiudvalgets møder og afstemninger.

Møderne er offentlige

Provstiudvalgets møder er offentlige. Provstiudvalget træffer beslutning om, hvornår ordinære møder skal afholdes, og provstiudvalget beslutter selv, hvordan det vil meddele, hvornår møderne holdes. Da man skal have mulighed for at overvære møderne, skal fristen for offentliggørelse af tid og sted for mødets afholdelse give mulighed herfor.

Provstiudvalget kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis det bestemmes af provstiudvalget eller formanden.

Provstiudvalget kan tillade personer, der er ansat af provstiudvalget, at overvære behandlingen af sager for lukkede døre. Provstiudvalget kan tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning.

Provstens rolle i provstiudvalget

Provstiudvalget træffer beslutningerne om provstiets økonomi, og provsten har som medlem af provstiudvalget stemmeret. Provstens rolle derudover er som forretningsfører at sikre, at provstiudvalgets beslutninger føres ud i livet.

Provsten har som forretningsfører ingen selvstændige kompetencer i forhold til menighedsrådene i relation til provstiudvalgets virksomhed.

Dog kan provstiudvalget bemyndige provsten til at ekspedere en konkret sag eller bestemte arter af sager efter udvalgets nærmere vedtagelse.

Provstiudvalget – dispensation

Provstiudvalget kan ikke afvige fra de frister menighedsrådene er omfattet af, hovedsagligt i forbindelse med budget og regnskab, medmindre andet er angivet.

Provstiudvalget kan konkret vælge at dispensere fra menighedsrådets afleveringsfrist den 1. april i op til 30 dage på grund af et regnskabssyn. Et regnskabssyn kan med provstiudvalgets godkendelse rekvireres af menighedsrådet, og skal ses som en regnskabsmæssig bistand fra revisors side med det formål at sikre en vis kvalitet af regnskabet.

Provstiudvalget kan ligeledes dispensere fra fristen d. 15. oktober hvor menighedsrådet senest skal behandle provstirevisors erklæring og revisionsprotokollen på et menighedsrådsmøde og forsyne regnskabet med rådets eventuelle bemærkninger. Det kan f.eks. være hvis der er forhold i revisionsprotokollen der kræver mere tid at afklare.

Regler (links)

[Bekendtgørelse af lov om menighedsråd](#)

[Bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi](#)

[Bekendtgørelse om provstiudvalgenes og budgetudvalgenes virksomhed](#)

[Cirkulære om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision m.v.](#)

[Vejledning om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision m.v.](#)

[Bekendtgørelse af lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.](#)

[Bekendtgørelse af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde](#)

[Bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde](#)

[Cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster](#)

Ordliste

Budgetproces	<p>Den årlige budgetproces indledes med, at provstiudvalget fastsætter foreløbige driftsrammer for budgetåret for kirkekasserne i provstiet og meddeler disse til menighedsrådene senest 15. april.</p> <p>MR udarbejder et budgetbidrag, som indberettes i Økonomiportalen og godkendes på menighedsrådsmødet senest 15. juni, medmindre PU har fastsat en anden frist, som kan fastlægges tidligst to måneder efter MR's rammeudmelding. Der afholdes herefter budgetsamråd med udgangspunkt i de fremsendte budgetbidrag. Det endelige budget for kirkekasserne udarbejdes og indrapporteres af MR i Økonomiportalen senest den 15. november, hvor også godkendelse på menighedsrådsmøde skal have fundet sted.</p>
Budgetsamråd	<p>På budgetsamrådet, som indkaldes af provstiudvalget, belyses de økonomiske forhold i provstiet, ligesom menighedsrådenes ønsker om nye, større udgiftskrævende opgaver skal drøftes. Budgetsamrådet har ingen besluttende myndighed. Provstiet kan i løbet af budgetprocessen indkalde til flere budgetsamrådsmøder, f.eks. et forberedende budgetsamråd.</p> <p>Der afholdes typisk flere budgetsamråd i forbindelse med først drøftelser og senere afstemning af flytning af kompetence til og fra provstiudvalget eller samarbejdet med provstiet som ramme. Dette ud fra at menighedsrådenes repræsentanter på budgetsamrådet skal have mulighed for at behandle forslagene på et menighedsrådsmøde og derigennem opnå mandat til afstemningen.</p> <p>Som udgangspunkt afholdes budgetsamrådet som danner endelig grundlag for provstiudvalget beslutning om fastsættelse af de enkelte menighedsråds rammer i perioden 15. juni, som er fristen for menighedsrådenes aflevering af budget bidrag, til 15. september, som fristen for provstiudvalgets udmelding af de endelige rammer.</p> <p>Budgetsamrådet har kompetence til at beslutte at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • der oprettes et besluttende budgetsamråd - beslutningen er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode. • personalenormering flyttes til provstiudvalget - beslutningen er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode. • samarbejder etableres med provstiet som ramme
Driftsramme	<p>Menighedsrådenes driftsrammebevilling er det beløb menighedsrådene rådet over til driften og som indgår i budgetlægningen. Provstiudvalget udmelder senest d. 15. september de endelige driftsrammer til menighedsrådene i provstiet, og på den baggrund udarbejder menighedsrådet et årsbudget for kirkekassens drift. Det samlede budget indeholder desuden et anlægsbudget, der baserer sig på provstiets udmeldte anlægsbevillinger.</p>
Forvaltningsrevision	<p>Provstirevisor har ansvaret for at udføre forvaltningsrevision ved MR og PU. Forvaltningsrevisionen er en undersøgelse af, om menighedsrådene</p>

	<p>og provstiudvalgene forvaltes i overensstemmelse med lovgivningen, herunder principperne om sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.</p> <p>Revisor og provstiudvalget kan samarbejde om dele af forvaltningsrevisionen, og kan for eksempel finde sted:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Når menighedsrådets takstregulativ i kirkegårdsvedtægten godkendes. - Når provstiudvalget påser, at forpagtningskontrakter el. lejekontrakter fornyes, og det efterprøves i samarbejde med revisor, at de indgåede aftaler overholdes. - Når menighedsråd ønsker ændringer i det godkendte budget, fordi grundlaget for budgetforudsætningerne er forandrede. - Når provstiudvalget godkender finansieringsplan for et forelagt anlægsprojekt. - Når provstiudvalget tager stilling til provstesynets udsættelse for at sikre den nødvendige finansiering af udsættelserne og angive rimelig tidsfrist for afhjælpning af mangler. - Når provstiudvalget tager stilling til menighedsrådets synsudskrift efter det årlige syn. <p>Revisor kan f.eks. efterprøve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om indkøb af varer og tjenesteydelser er foretaget bedst og billigst. - Om der anvendes indkøbsaftaler. - Om anlægsdefinitionen overholdes af provstiudvalg og menighedsråd - Om opgaven kommer i udbud ved større projekter. - Om likvide midler er anbragt fordelagtigt. - Om afgifter, indtægter, gebyrer o. lign., som opkræves af menighedsrådet, er beregnet på et fyldestgørende og tilstrækkeligt ajourført grundlag. - Om der utilsigtet sker en opsamling af midler. - Om et passende antal arbejdstimer er tildelt opgaverne. - Om de aktiviteter, der indgår i medarbejdernes stillingsbeskrivelser, er blevet gennemført.
GIAS	<p>GIAS, der står for GravstedsIndbetalings- og AdministrationsSystem, er et system til administration af aftaler om vedligeholdelse af gravstedsaftaler. Systemet styrer især oprettelse og afregning af gravstedernes flerårige tilbud om vedligeholdelse.</p>
Kirkegårdskonsulent	<p>Kirkegårdskonsulenten vejleder i sager om kirkegårde og bygninger på kirkegårde. Konsulenten er ansat af Kirkeministeriet. Alle udgifter til kirkegårdskonsulenten afholdes af kirkekassen.</p> <p>Funktionen er beskrevet i cirkulære om fællesinstruks for folkekirkens konsulenter https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2009/9779</p>
Kvartalsrapport	<p>Kvartalsrapporten er den kvartalsvise rapportering, hvori regnskabet er sammenholdt med budgettet. MR skal senest 2 måneder efter et kvartals udløb behandle kvartalsrapporten på et menighedsrådsmøde og</p>

	<p>efterfølgende fremsende et eksemplar til PU. Kvartalsrapporten består grundlæggende af 2 sider.</p>
Legalitetskontrol	<p>Provstiudvalget foretager i forbindelse med menighedsrådenes endelige budgetter legalitetskontrol. Denne kontrol indebærer bl.a. at sikre, at de driftsrammer og anlægsbevillinger der indgår i menighedsrådenes budgetter, er i overensstemmelse med de det af provstiudvalget udmeldte.</p>
Provstirevisor	<p>De enkelte stifter indgår på baggrund af en udbudsrunde aftale med et statsautoriseret revisionsfirma, der benævnes provstirevisor. Provstirevisor foretager årlig revision og beholdningseftersyn, herunder efterprøver regnskabs rigtighed i overensstemmelse med god offentlig revisions-skik.</p>
Provstiudvalgskasse	<p>Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget. Provstiudvalgskassen dækker bl.a. udgifter til valg af provstiudvalgene og disses møder, løn til provstisekretær samt til provstiudvalgsmedlemmernes deltagelse i relevante kurser. Økonomi knyttet til evt. samarbejdsaftaler i provstiet med provstiet som ramme indgår ligeledes her.</p>
Regnskabsinstruks for de lokale kirkelige kasser	<p>Kirkeministeriet har udarbejdet en regnskabsinstruks for de lokale kirkelige myndigheder, som alle MR og PU er forpligtet til at følge. Regnskabsinstruks er en beskrivelse af opgaver, ansvar og kompetence. Instruksen skal kunne fremsendes til provstirevisor ved forespørgsel.</p>
Økonomiportal	<p>Økonomiportalen er det centrale IT-system, hvor der udveksles økonomidata mellem den lokale kirkekasse og provstiet. Først og fremmest er økonomiportalen den platform hvor menighedsrådet afleverer budget og årsregnskab – som PU efterfølgende får adgang til. Men det er også i portalen, at PU udmelder den foreløbige og den endelige driftsramme.</p>